

et quartū et quīntū: et innumerabilia si sufficiat. Sed quia innumerabile numerū vel cōphēdere singula addendo: vel dicere innumerabiliter nō pōt: hoc ipm certissime cōphēdit: ac dicit: et verū hoc eē et tā innūerabile: vt vere eius infinitū numerū nō possit cōphēdere ac dicere: hoc et i voluntate certa similiter aduertī pōt. **Quis** ē em̄ cui nō imprudenter respondeat: forte falleris: dicenti volo beatus eē. **Et** si dicat: scio me hoc velle: et hoc me scire scio: iam his duobus et tertiu potest addere qd hec duo sciat: et quartum qd hec duo scire se sciat: et similiter in infinitū numerū pergere. **Item** si quispiā dicat: errare nolo: nōne siue erret siue non erret: errare tū eum nolle vey erit. **Quis** est qd huic non impudentissime dicat: forsitan falleris: cū pfecto vbiqz fallat falli se tū nolle nō fallit. **Et** si hoc scire se dicat addit qntū vult reū numerū cognitarū: et numerū eē pspicit infinitū. **Qui** ei dicit nolo me falli: et hoc me nolle scio: et hoc me scire scio: iam et si non cōmoda locutōe pōt hinc infinitū numerū ostendere. **Et** alia reperiunt q aduersus academicos valeāt: qd nihil ab homie sciri posse contendunt. **Sed** modus adhibendus ē: pferim qz in ope isto nō hoc suscepim. **Sūt** inde libri tres nr̄i: p̄io n̄e p̄uersionis tpe scripti: quos q potuerit et voluerit legere: lectosqz intellexerit: nihil eū pfecto q ab eis cōtra pceptionē veritat̄ argumenta multa inuēta sunt: pmouebunt. **Cū** em̄ duo sint genera reū q sciunt: vnū eaz q p sensus corpis pcipit animus: alterū earū q p seipm multa illi philosophi garruerūt contra corpis sensus: animi at quasdam firmissimas p seipm pceptiōes rerū veraz: quale illd eē qd dixi: scio me viuere: nequaqz in dubiū vocare potuerūt. **Sed** absit a nobis vt ea q p sensus corpis didicimus vera esse dubitemus: p eos q ppe didicim⁹ celū et terrā: et ea q in eis nota sūt nobis: qntuz ille q et nos et ipa condidit: inotescere nobis voluit. **Absit** etiam vt scire nos negemus q testimonio didicimus alioz: alioqn esse nescim⁹ oceanum. **Nescimus** esse terras atqz vrbes quas celeberrima fama cōmendat. **Nescim⁹** fuisse homines et opera eorum que historica lectōe didicimus. **Nescimus** que quotidie vnde cunqz nunciant: et indicij consonis contestantibusqz firman̄. **Postremo** nescimus in quib⁹ locis vel ex quibus homibus fuerimus exort̄i: quia hec omnia testimonijs credidimus aliorum. **Qd** si absurdissimū est dicere: nō solū nr̄oz: verū etiaz et alioz corpōz sensus plurimum addidisse n̄e scientie confitendum est.

Hec igitur omnia et que p seipm: et que p sc̄sus sui corpōis et que testimonijs alioz: pcepta scit animus human⁹: et b̄sauro memorie condita tenet: ex quibus gignit verbum verū: qm qd scimus loquimur: sed verbum ante omnē sonū ante omnē cogitationē soni. **Tunc** em̄ ē verbum simillimū rei note de qua gignit et imago eius: quoniā de visione scientie visio cogitationis exortitur: quod est verbum lingue nullius: verbum vey de re vera: nihil de suo habēs sed totū de illa scientia de qua nascit. **Hec** inter est quando id didicerit: qui qd scit loquit. **aliqui** em̄ statim vt discit hoc dicit: duz tamen verbum sit vey: id est de reb⁹ notis exortū.

De scientia dei patris cui nihil cuiusqz creature iudicij conferatur.

Capitulum XIII.

Ed nunquid deus pater de quo natum est verbum de deo deus: nunquid ergo deus pater in ea sapientia qd ē ipse sibi: alia didicit per sensum corpis sui: alia p seipsum. **Quis** hoc dicat: qui non animal rationale: sed supra animam rationale deū cogitat: qntum ab eis cogitari potest qui eum omnibus animalibus et omnibus animis preferunt: quas uis per speculū et in enigmate conijciendo vident: nondum facie ad faciem sicuri est. **Nū** quid deus pater ea ipsa que non per corpus: quod ē ei nullum: sed per seipm scit: aliunde ab aliquo didicit: aut nuncijs vel testibus vt ea sciret indiguit. **Non** utiqz: **Ad** omnia quippe scienda que scit: sufficit sibi illa perfectio. **Habet** quidē nuncios: id est angelos: non tamen qui ei que nescit annunciant (non enim sunt vlla que nesciat sed bonū eoz est de operibus suis eius consulere veritatez: et hoc est qd ei dicunt nonnulla nunciare: nō vt ipse ab eis discat: sed vt ab illo ipsi per verbum eius sine corporali sono: nunciant etiaz quod voluerit ab eo missi ad quos voluerit: totū ab illo per verbum eius audientes: id est in eius veritate inuenientes: quid sibi faciendū: quid: quibus: et quādo nunciandū sit. **Nam** et nos oramus eum: nec tamē necessitates nostras docemus eū. **Houit** em̄ (ait verbum eius) pater vester quid vobis necessarium sit priusqz petatis ab eo. **Rec** ista ex aliquo tempore cognouit vt nosset: sed futura omnia temporalia atqz in eis etiā quid: et quando ab illo perituri fueramus: et quos et de quibus rebus vel exauditurus vel non exauditurus esset: sine initio ante presciuit. **Uni**uersas autē creaturas suas et spirituales et corporales: non quia sunt ideo nouit: sed ideo sunt quia nouit. **Et**

Mat. 6.

Libet

enim nesciunt q̄ fuerat creaturus. Quia ergo sciuit creauit: non quia creauit sciuit. Nec aliter ea sciuit creata: q̄ creanda. Non em̄ ei sapientie aliquid accessit ex eis: s̄ illis existentibus sicut oportebat et quando oportebat: illa mansit vt erat. Ita et scriptū est in libro ecclesiastico. Ante q̄ crearent om̄ia nota sūt illi. Sic et post q̄ consummata sūt. Sic inquit non aliter: et ante q̄ crearent: et post q̄ consummata sūt: sic ei nota sunt. Longe est ergo huic scientie: scientia nostra dissimilis. Que autē scientia dei est: ipsa et sapientia: et que sapientia: ipsa essentia siue substantia: q̄ in illius nature simplicitate mirabili: non est aliud sapere q̄ esse: sed quod est sapere: hoc ē et esse: sicut et in superioribus libris sepe iam dixim⁹. Nostra vero scientia in rebus plurimis properea amissibilis est et receptibilis: quia non hoc ē nobis esse q̄ scire vel sapere: quoniā esse possumus: etiā si nesciamus: neq̄ sapiamus ea q̄ aliunde didicimus. Propter hoc sicut nostra scientia illi scientie dei: sic et n̄m verbū quod nascitur de nostra scientia dissimile est illi verbo dei: quod natū est de patris essentia. Tale est autē ac si dicerē: de patris scientia: de patris sapientia: vel quod est expressius de patre scientia: de patre sapientia.

De similitudine et equalitate patris dei et n̄i geniti eius consubstantialis et coeterni.

Capitulum XIII.

Verbum ergo dei patris ynigenit⁹ dei filius: per omnia patri similis et equalis: deus d̄ deo: lumē d̄ lumē: sapientia de sapientia: essentia de essentia: est hoc omnino q̄ pater: non tamen pater: quia iste filius: ille pater. Ac per hoc nouit omnia q̄ nouit pater: sed ei nosse de patre est sicut esse. Nosse em̄ et esse illi vnū ē. Et ideo patre sicut esse non est a filio: ita nec nosse. Proinde tanquā seipsum dicens: pater genuit verbum sibi equale per omnia. Non em̄ seipsum integre pfecte q̄ dixisset: si aliquid minus: aut ampli⁹ esset in eius verbo q̄ in ipso. Vbi summe illud agnoscitur: est est: non non: et ideo verbū hoc vere veritas est: quoniam quicquid est in ea scientia de qua genitum est: et in ipso est. Qd̄ autem in ea non est: nec in ipso est. Et falsum habere aliquid hoc verbū nunq̄ p̄t: quia immutabiliter sic se habet vt se habet de q̄ ē. Hō em̄ p̄t filius a seipso facere quicquid: nisi qd̄ viderit patrem facientem: potenter hoc non potest: nec est infirmitas ista: s̄ firmitas qua falsa esse non potest veritas. Nouit itaq̄ omnia deus pater in seipso: nouit in filio. Sed in

Iob. 5.

seipso tanq̄ seipsum: in filio tanq̄ verbū suū quod est de his om̄ibus q̄ sunt in seipso. Omnia similiter nouit et filius: in se scilicet tanq̄ ea que nata sunt: de his que pater nouit in se ipso. In patre autē tanq̄ ea de quib⁹ nata sūt que ipse filius nouit in seipso. Sciunt ergo in uicē pater et filius: sed ille gignendo: ille nascendo. Et om̄ia q̄ sunt in eorū scientia: in eorū sapientia: in eorū essentia: vnusquisq̄ eorū simul videt: nō p̄culatim: aut singularim velut alternante cōspectu: huic illuc: et inde huc et rursus inde vel inde in aliud atq̄ aliud: vt aliqua videre non possit nisi non videns alia: sed vt dixi simul om̄ia videt: quorū nullū ē qd̄ non semper videt. Verbū autem nostrum illud quod nō habet sonum neq̄ cogitationez soni: sed eius rei quā videndo intus dicimus et ideo nullius lingue est: atq̄ in de vt cūq̄ simile est: in hoc enigmatē illi verbo dei quod etiā deus est quoniam sic et hoc de nostra nascit quē admodū et illud de scientia patris natum est. Nostrū ergo tale verbū quod inuenimus esse vt cūq̄ illi simile quantum sit etiā dissimile: sic a nobis dici potuerit: nō pigeat intueri. Dissimile sit verbū n̄m mutabile a verbo dei incommutabile et eterno.

Capitulum XV.

Quid verbū nostrū de sola scientia n̄a nascit? Nōne multa dicim⁹ etiā q̄ nescim⁹? Nec dubitantes ea dicim⁹: s̄ vera esse arbitantes: q̄ forte si vera sunt: in ipis rebus de quibus loquimur nō in verbo n̄o vera sūt: quia verbū verū nō ē nisi quod de re q̄ scitur gignit. Falsū ē ergo isto modo verbū n̄m: nō cū mentimur: sed cum fallimur. Nū autem dubitamus: nondū ē verbum de re de qua dubitamus: sed de ipsa dubitatione verbū est. Quāuis em̄ non nouerimus an verū sit vnde dubitamus: tamē dubitare nos nouimus: ac si hoc cū hoc dicim⁹ verum verbū est: quoniā quod nouimus dicim⁹. Quid q̄ etiā mentiri possumus? Quod cū facimus: vtiq̄ volentes et scientes falsum verbū habemus: vbi verū verbum est: mētiri nos hoc em̄ scimus. Et cū mentitos nos esse confitemur: verū dicim⁹: qd̄ scimus em̄ dicimus. Scimus nanq̄ nos esse mentitos. Verbum autē illud quod est deus et potentius est nobis: hoc nō p̄t. Non em̄ potest facere quicquam: nisi q̄ viderit patrem facientem: et non a seipso loquitur: sed a patre illi est omne quod loquitur: cū ipm̄ pater vnice loquit: et magna illi⁹ verbi potentia est: non posse mentiri: quia nō p̄t esse illic est: et non: sed est est: non non. Et